

הישיבה המאיתים שלושים ושמונה (רלח)

ביום ז' בטבת התשנ"ח (5 בינואר 1998) בשעה 15.00, בבית האקדמיה בירושלים.

הנוכחים: החברים ארי אבנר, משה אזר, שרגא אירמאי, אהרן אמיר, גדעון גולדנברג, אהרן דותן, אברהם טל, אבנר טריינין, יוסף יהלום, ישראל ייבין, גד בן-עמי צרפתי, מנחם צבי קדרי (יו"ר), יהודה רצהבי; החברים-היועצים שמעון זנדבנק, אברהם יבין, קציעה כ"ץ, יעקב מנצור; עובדי המזכירות המדעית: גבריאל בירנבאום, רונית גדיש, עינת גונן, צביה זמירי, מלכה זמלי, רחל סליג; עובד לשכת חיפה רון אירמאי; יועצת הלשון ברשות השידור רות אלמגור-רמון; אורחים: משה אראל מן הוועדה למונחי הדיפלומטיה, ארי אלון מן הוועדה למונחי התחבורה.

- סדר היום:**
- מונחים בתחבורה מסילתית ואישור מונחי התחבורה המסילתית
 - מונחים שונים: כְּמָה, כְּמָת; מְפָגֵשׁ
 - אישור הודעת הוועד המשותף על מונחים שונים
 - מונחים בדיפלומטיה ואישור המילון למונחי הדיפלומטיה
 - פארק תעשייתי או תעשיון

א. מונחים בתחבורה מסילתית ואישור מונחי התחבורה המסילתית

מ"צ קדרי: אני מברך את החברים ואת האורחים שהגיעו, ומתכבד לפתוח את ישיבת המליאה. נפתח במונחי התחבורה המסילתית. המליאה מתבקשת לדון בכמה מונחים שהוועד המשותף התקשה להכריע בהם, ואחר כך לאשר את יתר מונחי המילון.

הודעת הוועד המשותף לוועד המינוח ולוועד הדקדוק

1. מַצָּג

במונחי עיבוד נתונים שדונו בוועד המשותף בא' באדר ב' התשנ"ז נקבע: צָג; חֲתָקָן תְּצוּגָה – display device; חֲצָג – screen. בדיון במונחי התחבורה בטי' בכסלו התשנ"ז הוצע לקבוע: מַצָּג – display.

ההצעה המובאת לפני המליאה היא להבחין בין שני מונחים:

צג, לציון החתקון (כגון חלק המחשב שצופים בו);
מָצָג, לציון מה שמוצג על הצג (screen).

בעבר שימשו שני המונחים באקדמיה בלא הבחנה:

הַצָּגָה, הַצָּג – display (גאודזיה, התשנ"ג);

מָצָג סִפְרָתִי, צָג סִפְרָתִי – digital display (כימיה כללית, התשמ"ה);

למד לשונך כמו: צָג, מָצָג – display – החלק במכשיר אלקטרוני שמוצג עליו מידע חזותי.
הוא מצוי במסוף המחשב, במאזניים ספרתיים, בשעון ספרתי וכדומה.

2. שְׁנוּעַ

הוועדה למונחי התחבורה המסילתית קבעה: נְטוּל – handling.

בוועד המינוח עלתה השאלה אם לצרף למונח נְטוּל גם את המונח שְׁנוּעַ כמילה נרדפת.
המליאה מתבקשת להכריע בין האפשרויות האלה: לקיים אחד משני המונחים – ניטול
ושינוע – ולבטל את האחר; או לקיים את שניהם.

רקע

בשניים ממילוני האקדמיה (ימאות, התש"ל; עבודה, התשל"ג) נקבע: נְטוּל – handling.
במילונים מאוחרים יותר (כימיה כללית, התשמ"ה; צבעות, התשנ"ג) נקבע: נְטוּל, שְׁנוּעַ –
handling.

לא נמצא תיעוד לדיון עקרוני במונח שינוע בוועד המינוח או במליאה.

אשר לשימוש המונחים היום: אחד מאנשי המקצוע אמר כי משתמשים במונח שינוע
כשמדובר בהעברה באמצעים מכניים, ואילו המונח ניטול הוא מונח כללי. חבר אחר טען כי
המונח שינוע הוא המונח המוכר ברבים, ואילו ניטול משמש רק בשם החברה הממשלתית
ממ"ן (=מסופי מטען וניטול).

3. רִכְבַּת דו־כּוּוֹנִית או רִכְבַּת מוֹדוֹ – push & pull train

המונח מציין קטר מיוחד שאין צורך להעבירו לראש הרכבת עם החלפת כיוון נסיעתה. אפשר
להשאירו בסופה, והוא ידחף את הרכבת במקום למשוך אותה. מליאת האקדמיה מתבקשת
להכריע בין שתי ההצעות.

רקע

המונח המקובל אצל אנשי המקצוע הוא רִכְבַּת מוֹדוֹ (קיצור המילים מושך-דוחף). מקצת
חברי הוועד המשותף נטו לקבל את המונח הזה, ואחרים טענו כי יש לראות בשם הזה קיצור
עממי ולקבוע לצדו שם רשמי.

במונחי רדיו (התרצ"ח) נקבע המונח מְעַגֵּל סִחֵב דִּחְף – push-pull circuit.

במונחי טלפונאות (התש"י) נקבע המונח דִּחְסָף, שהוא קיצור דומה לקיצור המוצע. כמה
מחברי הוועד המשותף הביעו הסתייגות גם מן המונח הזה.

4. מְרַחַק הַבְּחָנָה או רִחַק נְרָאוּת – sighting distance

במונחי הנדסת דרכים (התש"ן) נקבע המונח רִחַק נְרָאוּת (sight distance), ולצדו עוד כמה

מונחים דומים (כגון קו נראות ומשולש נראות). המונח הזה מבוסס על תבחנה בין המונחים מִרְחָק ורִחָק.

רוב חברי הוועד המשותף העדיפו את המונח מִרְחָק תְּבַחְנָה, כהצעת חברי ועדת התחבורה, ונימקו את החלטתם בכך שהמונח הזה מובן יותר.

המליאה מתבקשת אפוא להכריע בין שני המונחים: רִחָק נִרְאֻת, מִרְחָק תְּבַחְנָה.

5. יְשׁוּר הַמַּסְלָה או שׁוּר הַמַּסְלָה – realignment (track)

אנשי המקצוע הסבירו שמדובר בהחזרת חלקי הפס שחרגו מן השורה. מכאן שהן המשמעות של סידור בשורה הן המשמעות של סידור בקו ישר יכולות להתאים.

המונח 'שיזור' (הגזור מן 'שורה') נקבע בעבר כחלופה עברית ל-alignment (מדידה, התשכ"ח); המונח realignment תורגם: תְּנָאִי תְּדַשׁ, תְּנִיחָה מִתְּדַשׁ (הנדסת דרכים, התש"ן).

הוצע עוד: קיווי המסילה.

רוב חברי הוועד תמכו בִּישׁוּר הַמַּסְלָה. ש' אירמאי ביקש להביא את המונח לדיון במליאה.

מ"צ קדרי: תחילה אבקש מהגב' גדיש להקדים כמה מילים על פעולת הוועדה.

ר' גדיש: ועדת התחבורה הוקמה ביזמת משרד התחבורה בימי השר ישראל קיסר, והיא נחלקת לכמה תת-ועדות. מרכזת עבודת הוועדה היא הגב' צביה זמירי. רשימת המונחים הנכבדה שלפנינו – מונחי התחבורה המסילתית – היא פרי עבודה מאומצת במשך שנתיים של אחת התת-ועדות. זהו הפרק הראשון של מונחי התחבורה היבשתית.

מ"צ קדרי: השאלה הראשונה העומדת להכרעה היא איזה מהמונחים – הַצָּג או מַצָּג – ישמש לציון מה שמוצג על הַצָּג (screen).

ש' אירמאי: לפני כעשור נקבעה המילה מַצָּג במשמעות 'צג' של היום. אחר כך נוספה לצדה המילה צָג, ולבסוף החליטה האקדמיה להשאיר רק את צָג. מילה זו נתקבלה בציבור, ורק מעטים דבקים בַּמַּצָּג. לענייננו המילה מַצָּג טובה, וחסרונה היחיד הוא שהיא שימשה עד לפני זמן לא רב באותו תחום לדבר אחר. זה היה הנימוק שעמד מאחורי החלטת הוועדה של מכון התקנים שעסקה בנושא לקבוע את המילה הַצָּג, אך ברי שהיא טובה פחות.

א' אבנר: screen במובנו הפיזי הוא 'מרקע', אך יש גם screen במובן 'תוכנו של המרקע ברגע מסוים', כמו בפקודה print screen 'הדפס מה שאני רואה'. לכך אנחנו מחפשים מילה, ואני תומך בַּמַּצָּג.

א' טריינין: המילה הַצָּג משמשת הרבה ל'רפרזנטציה', ולכן נראית לי יותר המילה מַצָּג.

ר' גדיש: הַצָּג נקבעה במונחי המוסיקה ל'אקספוזיציה', ויש לה גם שימוש בספרות.

מ"צ קדרי: המילה הַצָּג יכולה להיתפס כשם פעולה. מַצָּג אפוא מתאימה יותר להבעת הדבר המוחשי שבפנינו.

ש' אירמאי: הַצָּג איננו בהכרח הפעולה. במילון של מכון התקנים יש הַצָּגָה בשביל הפעולה לצד הַצָּג בשביל התוצאה, כפי שיש גם הַטְלָה (projection) לפעולה לצד הַטָּל לתוצאה.

הצבעה

בעד הַצָּג - 2

בעד מַצָּג - רוב גדול

הוחלט: מַצָּג - screen (לעומת צָג - display device).

מ"צ קדרי: כעת אנו נדרשים לשאלה אם לקיים זו לצד זו, כמילים נרדפות, את המילים שְנוּע, נְטוּל לציון handling או להשאיר רק אחת מהן. הצעה אחרת היא לקיים את שתיהן, אך לא כמילים נרדפות. הטענה היא שנוצר בידול מסוים ביניהן: נְטוּל הוא המונח הכללי להעברת דברים, ואילו שְנוּע מיוחד להנעת הדברים באמצעים מכניים.

ש' אירמאי: המילים שְנוּע ונְטוּל נתקבלו, כמו שקורה לפעמים, בוועדות שונות ואושרו במליאה. אני אמנם מעדיף את שְנוּע, אך שתי המילים כבר מופיעות במילונים, וכדי למנוע טעות מן המעיינים בהם עדיף להשאיר את שתיהן על כנן.

הצבעה

בעד קיום שתי המילים שְנוּע, נְטוּל בהבחנה הסמנטית האמורה - רוב גדול

הוחלט: שְנוּע (באמצעים מכניים), נְטוּל - handling.

מ"צ קדרי: המונח הבא הוא רכבת דו־כיוונית או רכבת מוֹדו. כפי שמוסבר בהודעה למליאה, מדובר ברכבת בעלת קטר מיוחד: אין צורך להביאו לראש הרכבת; הוא יכול להישאר בסופה ולדחוף אותה. הבעיה היא שמי שאינו יודע כי מוֹדו הוא קיצור של שתי המילים מושך־דוחף, יחפש את מקור המילה באיטלקית או בלעז אחר.

א' יבין: גם ההצעה רכבת דו־כיוונית איננה טובה. רכבת דו־כיוונית היא רכבת הנוסעת לשני הכיוונים, וזאת כמובן איננה הכוונה.

גב"ע צרפתי: בהסבר למונח מדברים על קטר ולא על רכבת. במה אנו בעצם עוסקים?

א' אלוף: היום יש רכבות שהקטר שלהן הוא חלק מהקרון. אני גם מבקש להוסיף

שיש להחלטה השלכה על אווירונים: ישנו מטוס סיור וקישור נודע ממלחמת וייטנאם, הקרוי pull-push על שום שני מנועיו; האחד קבוע מלפנים עם מדחף (סוחב); השני מאחור עם מדחף (דוחף). המטוס משמש בעולם כמונית-אוויר ובישראל גם כמטוס לזריעת עננים להגברת גשם. כך שזו אותה בעיה. מכל מקום בקרב אנשי המקצוע המונח רכבת מודו מקובל. אם תדחה אותו המליאה, ישנה גם ההצעה דחסב, שאף היא קיצור, הפעם של דוחף-סוחב.

א' דותן: עקרונית אינני מתנגד להרכבים ולקיצורים, אבל כפי שאמר האד' קדרי, במקרה הזה יש ליצור שנולד צלצול לא-עברי. האד' קדרי גם הגה את מודו במלעיל, ולא במלרע כפי שמתחייב מההטעמה העברית. כך שלפנינו למעשה מילה לועזית, ועל מילים מעין אלה האקדמיה אינה צריכה לסמוך ידיה.

א' אבנר: אפשר לקבוע כאן ראשי תיבות: רכבת מו"ד - ולא מודו - כמו דו"ח, עו"ש או מו"ל.

א' טל: ולרכבת גוררת-סוחבת יקראו גרוס?

גב"ע צרפתי: אינני מוצא פסול בהצעה רכבת מודו, ולא בגלל הצליל האיטלקי שלה. אנחנו בדרך כלל מעמיסים משמעויות רבות על שורש אחד: היצג, צג, מצג וכו' - האם באמת יצליחו הדוברים להבחין ביניהם? לעומת זאת כאן ישנה הצעה מקורית שנולדה מתוך העברית, וייחודה בכך שאיננה במשקל מקובל או בשורש ידוע. אני רואה בה שינוי מרענן וטוב.

א' דותן: אנחנו שבויים ברעיון של דרך הקיצור. מנתוני הרקע שלפנינו אנו למדים שבמונחי הרדיו נקבע מַעְגַל סַחַב דַחַף. אפשר גם כאן לקבוע משהו מעין סַחַב דַחַף או מִשְׁך דַחַף, בלי לקצר. אם בעלי המקצוע לא ישמעו לנו, נעמוד בזה, אבל לא נוכל להכשיר את מודו.

ג' בירנבאום: יש לי הצעת פשרה. אנחנו יכולים לקבוע רכבת דו-כיוונית ולכתוב בהערה: 'בעגה רכבת מודו'.

מ' אור: אפשר לרשום במילוננו רכבת מושכת-דוחפת או רכבת דוחפת-מושכת, ואם בעלי המקצוע יבכרו את הקיצור מודו, לא נליץ עליהם. יהיה הבדל בין השם הרשמי ובין העגה של אנשי המקצוע.

מ"צ קדרי: אני מציע שנצביע תחילה רק על השם הרשמי ולא על הקיצורים.

הצבעה

בעד רכבת דו-כיוונית או קטר דו-כיווני 6 -

- בעד רכבת דוחפת-מושכת או רכבת מושכת-דוחפת - 5
 בעד רכבת מו"ד או קטר מו"ד - 2

א' יבין: אני כחבר הוועדה יכול להעיד שההצעה רכבת דו-כיוונית כלל לא עברה דרכנו.

ר' גדיש: ועד המינוח הוא שהעלה את ההצעה והחליט להעבירה למליאה.

צ' זמירי: הודעתי במפורש בישיבה לחברי הוועד המשותף שאנשי המקצוע מתנגדים להצעה הזאת.

א' אבנר: אני מציע דיון חוזר במונח הזה בנוכחות מומחה לתחבורה מסילתית.

הוחלט להחזיר את המונח **push & pull train** לוועדה המקצועית.

ר' גדיש: מונח מספר 4 - מְרַחֵק הַכְּתָנָה, רַחֵק נִרְאוּת (sighting distance) - האד' בני פרישר, המתאם בין תת-ועדות התחבורה, פנה בבקשה להסירו מעל סדר היום. לדבריו המונח שייך למונחי התחבורה היבשתית האחרת יותר משהוא שייך לתחבורה המסילתית. לדעתו על ועדת התחבורה להמשיך לדון בשאלה.

המונח הוסר מעל סדר היום.

מ"צ קדרי: אם כן, המונח האחרון ממונחי התחבורה המסילתית שנדון בו הוא יִשּׁוּר הַמְּסִלָּה או שְׁוִיור הַמְּסִלָּה, כלומר 'החזרת פסי המסילה שחרגו מן השורה למקומם'. יש המוצאים דופי ביישור מפני שהמסילה אינה חייבת להיות ישרה. אני אינני רואה כאן בעיה; הרי גם לאדם הנוסע בכביש אומרים לנסוע ישר, אפילו הכביש פתלתול.

א' דותן: המילה שיוור איננה חדשה, אך אין לקבלה במקרה הזה, שכן יש לה משמעות אחרת. הנביא ישעיהו אומר: "יִשְׁרּוּ בְּעֶרְבָה מְסִלָּה לְאַלְהֵינוּ" (ישעיהו מ, ג), ואם לא נשתמש כאן ביישור המסילה, היכן נשתמש בו?

ש' אירמאי: ראשית, אני רוצה להצביע על בלבול בין המונחים. ישנם כמה מונחים שונים, והם אינם מיוחדים למסילות ברזל. האחד הוא rectification, ופירושו 'לעשות קו ישר', למשל אם הופכים עקומה לקו ישר. זהו יישור; מושג אחר הוא alignment 'קביעת יתדות לאורך ציר של דרך'. זוהי תְּוֹיָה; המושג שלישי הוא realignment, ופירושו 'תווייה מחדש'. התרגום לאנגלית שלפנינו realignment הוא אפוא טעות. שנית, אני סבור שההצעה שיוור עדיפה כאן על פני יישור. הפעולה היא סידור פסי הרכבת בשורה, אך שורה אין פירושה קו ישר, ויישור צריך לשמש לקווים ישרים בלבד. ואמנם כך נקבע במונחי הגאודזיה: 'סידור בקו ישר' - שיוור (alignment); 'הפיכת

עקום לקו ישר' – יישור (rectification). בנושא זה אני מדבר אליכם כבעל מקצוע, לא רק כחבר אקדמיה. הייתי מהנדס במע"ץ, והתויתי את הקווים האלה במו ידיי, ואני יכול להעיד שהשיזור איננו יישור.

מ' אזר: לפני הדיון בשם הפעולה עלינו לחשוב על הפועל: 'הוא ישר את המסילה' או 'הוא שיזור את המסילה'? מאחר שבלשון בני אדם אומרים 'ליישר את המסילה', יישור עדיף.

א' טל: אני חושב שאל לנו להרבות בקביעת מונחים חדשים. אם המילה הרגילה יישור משמשת, או אם בעלי המקצוע מעוניינים בה, מוטב לאשרה.

י' רצהבי: שָׁנָר בארמית פירושו 'לקפוץ, לרוץ'. שיזור המסילה מתאים אפוא לספורט, כשרצים לאורך מסילה או כשצריך לקפוץ מעליה.

הצבעה

בעד יִשּׁוּר הַמַּסְלָה – 15

בעד שְׁיִזּוּר הַמַּסְלָה – 1

הוחלט: יִשּׁוּר הַמַּסְלָה – realignment (track).

מ"צ קדרי: לאחר שדנו בשאלות שהפנו אלינו, אנחנו מתבקשים לאשר פרק זה של מונחי התחבורה המסילתית.

א' דותן: בניקוד נפלו כמה טעויות.

ר' גדיש: שגגות שיצאו מתחת ידינו תבואנה כמובן על תיקונן.

אושרו מונחי התחבורה המסילתית.

ב. מונחים שונים: כָּמָה, כָּמָת; מִפְגָּשׁ

הודעת הוועד המשותף לוועד המינוח ולוועד הדקדוק

1. כָּמָה, כָּמָת

הוועד המשותף מציע להפוך החלטה קודמת של המליאה ולקבוע כך:

כָּמָת – quantify [קָבַע כמות, מִדָּד כמות];

כָּמָה – quantize [חילק דבר שלם לחלקים, כדי לחתייחס לכל חלק בנפרד].

קביעות מינוח קודמות

א. במונחי פסיכולוגיה (התשמ"ו והתשנ"ד) נקבע הפועל כָּמָה – quantify;

- ב. במונחי קשר ואלקטרוניקה (התשי"ל) נקבע פְּמוֹי – quantization;
 ג. במונחי מס הכנסה (התשי"ג) נקבע פְּמוֹי [קביעת הכמות] – quantification.
 ד. במונחי עיבוד נתונים אוטומטי: בישיבת המליאה קצו (בשנת התשי"ן) נדונו מונחי עיבוד נתונים אוטומטי, ועלה הצורך לקבוע מונח עברי לפועל quantize נוסף על המונח פְּמָה שכבר נקבע בעבר לפועל quantify. נקבע כך: פְּמָה – quantify; פְּמָת – quantize.
 ה. במילון למונחי הבינה המלאכותית נקבע: פְּמָה, פְּמָת – quantify; פְּמָאי, פְּמָת – quantifier.

הערה: ההוראה הראשונה (quantify) משמשת בתחומים רבים, בהם פסיכולוגיה, בלשנות ועיבוד נתונים אוטומטי. השימוש בפועל פְּמָת במשמעות זו נפוץ בציבור. החצעה העומדת לדיון היא למעשה היפוכה של ההחלטה שהתקבלה במליאה בישיבה קצו.

מילונים:

אבן-שושן: פְּמָת – בדקדוק: מילה או צורך המבטאים כמות (quantifier): המספרים אחת, שתיים, שלוש או חסידים הזוגי יָם הם כמותיים.
 בחוברת המילואים (בעריכת ר' סיוון): פְּמָאי – כינוי לפקיד המודד או מציין כמויות של מצרכים, פְּמָה (quantify).
 כנעני (התשכ"ו): פְּמוֹי – קביעת כמות של משהו; פְּמָה – קבע את הכמות של הדבר (אין כימת, כימות, פְּמָת).
 מילון החווה: כימוי, כימה – הצורה הראשית; באה גם הצורה כימות, כימת; כמת – אין כמאי.

רב-מילים: כימות, כימת, כמת (אין כימוי וכו').

מילון מגידו אנגלי-עברי (תשל"ב): כימוי quantification; כימה quantify.
 מילון ענבל אנגלי-עברי (1994/5): כימת quantify; כימוי, כימות quantification; כימוי, חלוקה לקוואנטים quantization.
 מילון אלקלעי אנגלי-עברי (1959): כימוי – quantification; פְּמָה – quantify.

2. מִפְּגֵשׁ לעומת פְּגִישָׁה

שימוש של המונח 'מפגש' במונחי האקדמיה הוא לציון מקום. למשל:
 מִפְּגֵשׁ מְסֻלֶּת בְּרָזֵל [עם דרך] – railroad (level) interchange (הנדסת דרכים, התשי"ן)
 מִפְּגֵשׁ [של מרוצים] – confluence (חידרולוגיה, התשלי"א)
 מִפְּגֵשׁ, מִפְּגֵשׁ נְהָרוֹת – junction (גאוגרפיה, התשי"ט).
 יש המשתמשים במילה מִפְּגֵשׁ כשם פעולה, בהוראת 'פגישה שנקבעה מראש, התכנסות של כמה אנשים בזמן ובמקום שנקבעו מראש' וכיו"ב.
 הצעת החלטה: אין האקדמיה מתנגדת לשימוש כזה.

מ"צ קדרי: המליאה מתבקשת כעת להפוך את החלטותיה ולקבוע ל-quantify פְּמָת ול-quantize פְּמָה. quantify הוא הפועל הרגיל, ובציבור משמש הפועל פְּמָת. לפועל הנדיר quantize הוועדה מציעה את הפועל השכיח פחות פְּמָה.

ג' גולדנברג: האם אפשר להסביר יותר על שימושי הפועל quantize?

א' טריינין: ב־quantization מדובר בהצבעה על חלקיותו של משהו ולא על חלוקה לחלקים; היות הדבר עשוי מטבעו חלקים חלקים. האור למשל אינו עשוי מרצף של אנרגייה, אלא מחבילות של אנרגייה, ולכן המילה פְּמוּי אינה מתאימה. אולי מתאימה יותר חֶלְקִיק.

ש' אירמאי: התפתחות הדברים הייתה כדלהלן: בתחילה נזקקו ל־quantification בסטטיסטיקה, וגזרו מהמילה פְּמוּת את פְּמוּת. אחר כך נזקקו לה במתמטיקה, אלא שבינתיים התפתחה תורת הקוואנטים בפיזיקה, תורה שעסקה בחלקיקים. שם היה צורך בפועל אחר שעניינו 'לחלק דבר מה לחלקים', וכך נוצר quantize. מונח זה משמש גם בתחומים אחרים מחוץ לפיזיקה. כשישבה הוועדה למתמטיקה הגיע לאוזניה המונח המהלך אצל הפיזיקאים קוֹנְטִיט – שגזרוהו מקוואנט – ומאחר ש־quantum בלטינית משמעה 'כמות', קבעה הוועדה פְּמוּת. ומה ייעשה ב־quantification? לזה קבעו פְּמוּי. אולם בינתיים התפשט בזכות הסטטיסטיקה פְּמוּת, וכך נוצרה סתירה בין quantification לבין quantization.

אני אינני רואה מוצא מהסתירה הזאת בדרך המוצעת כאן, ולכן אני מציע לעשות דבר שאני בדרך כלל מתנגד לו: אני מציע לקרוא גם ל־quantification וגם ל־quantization פְּמוּת, והמומחים יבחינו לפי הצורך. אם נקבע ל־quantization פְּמוּי, ידחו זאת הפיזיקאים פה אחר.

א' דותן: הבעיה היא עתיקת יומין, וכיום אין חולק על כך שבציבור משמש תחת quantify הפועל פְּמָה. אנחנו מתבקשים כעת לתת לשימוש זה גושפנקה רשמית, אף שבמילונים רשום אחרת. לעומת זאת מהסבריהם של האד' טריינין ואירמאי עולה שהמונח quantize הוא מונח מקצועי, ואני מציע שלא לדון בו עכשיו כלאחר יד. לדעתי יש להעבירו לוועדה מתאימה. אני מציע אפוא לדון רק במונח הראשון.

ג' גולדנברג: ההסבר שניתן לנו אישר את חשדי שב־quantize אין מתבקשים לקבוע את הכמות, ולכן הפועל פְּמָה – הגזור מִפְּמָה – איננו סביר. אני מצטרף לקריאתו של האד' דותן שלא לדון במונח זה.

א' אבנר: הרושם שלי הוא ש־quantify נפוץ ואילו quantize נדיר למדי. אין אפוא צורך להיחפז ולמצוא לזה האחרון מקביל עברי. כל אסון לא יקרה אם עד שיימצא הפתרון יאמרו קוונטיזציה, לעשות קוונטיזציה וכן הלאה.

א' טריינין: הקוונטיזציה והקוואנטים לא נשארו בדל"ת אמות הפיזיקה. השימוש במונחים אלו חורג מתחום הפיזיקה, ועל כן איננו נדיר כל כך. אין מנוס מדיון בהם.

י' רצהבי: נראה שאין בינינו מחלוקת שהפועל הראשון quantify הוא פְּמָה. השאלה

היא לגבי הפועל השני, וכאן אני סבור שאין צורך לבחור בשורש קרוב. אפשר למשל לקבוע חִלְקַק ואפילו שְחִלְק.

מ"צ קדרי: אני מקבל את ההצעה להחזיר את המונח quantize לוועדה מקצועית. נצביע רק על quantify.

הצבעה

בעד כִּמְת – quantify; כְּמוֹת – quantification – רוב גדול

הוחלט: כִּמְת (quantify), כְּמוֹת (quantification).

מ"צ קדרי: אנו עוברים לשאלה אם המילה מפגש יכולה לשמש גם שם פעולה או רק מקום, כשימושה עד כה במונחי האקדמיה. לשון אחר: האם מאשרת האקדמיה את השימוש הנרדף במפגש לפגישה, או שהיא עומדת על ההבחנה בין שתי המילים. הפנייה בנושא זה הגיעה מרשות השידור, ובועד המשותף הוסרה ההתנגדות לשימוש החדש. כעת מובא העניין להכרעתנו.

ג' גולדנברג: אני חושב שאין לאקדמיה מעמד בעניין הזה. לאקדמיה יש מעמד במינוח ובשגיאות שיש לשרשן, אבל הלשון העברית איננה צריכה את אישור האקדמיה לכל אוצר המילים שלה ולכל שימושו. רבים מאתנו חשים בקשר בין מפגש ובין מקום בשל משקלה של המילה, אבל יכול אדם – אם חפצו בכך – ללכת במקום לפגישה למפגש ואפילו להתפגשות. זה עניין של טעם אישי, עניין אידיומטי, ואל לנו להתערב בו.

א' דותן: אני מבקש לחלוק על דברי האד' גולדנברג בשאלה העקרונית. מדובר כאן במילה שחידשה האקדמיה למטרה מסוימת, והאקדמיה יכולה לבוא ולהבהיר למה התכוונה. כשחידשה האקדמיה את מפגש הייתה כוונה להבחין בין המקום ובין הפעולה, כשם שלעתים קרובות אנחנו מבחינים בחידושינו בין הפעולה לבין התוצאה, ולכן בסמכותנו להתערב, ומחובתנו להתערב אם אנחנו מוצאים לכך מקום.

השאלה היא אפוא אם יש במקרה זה מקום להתערב, וכאן אני מסכים עם האד' גולדנברג. האקדמיה יכולה לקבוע שתצלום שונה מצילום, שעותק שונה מהעתק ושמפגש שונה מפגישה, אך מרגע שיצאו המילים משליטתנו, והפכו לחלק מהלשון הכללית, איננו צריכים להתערב. הלשון יודעת תזוזות סמנטיות, והן אינן בדינו.

עם זאת אני מתנגד להצעת ההחלטה לקבוע כי "אין האקדמיה מתנגדת לשימוש כזה". בשביל החלטה כזאת אין בנו צורך. האקדמיה יכולה לקבוע שהשימוש כשר, היא גם יכולה שלא לומר דבר, אבל איננה יכולה "לא להתנגד". אני מציע אפוא להסיר את הנושא מעל סדר היום.

א' אבנר: למען הדיוק ההיסטורי אני מבקש להעיר תחילה שאת המילה מפגש במובן

'מקום הפגישה' חידשו עוד לפני האקדמיה אנשי ה"הגנה". כדי למנוע תנועה גדולה מד" במשרדי ההגנה הראשיים, נהגו לשכור חדרים או דירות בקרבת מקום, ולזה קראו מפגש.

לגופה של החלטה, אני תומך בהצעה שלא לדון בדבר. אנו עדים לתהליך סמנטי רגיל של התקרבות מילים והיתפסותן כמילים נרדפות, ועל דוגמאותיו של האד' דותן אפשר להוסיף גם את כנס וכינוס, קשר והקשר ועוד. ברי כי עורך בעל טעם יתקן דברים מעין אלה, אבל האקדמיה אינה צריכה לדון באיסורים, וודאי שלא בהיתרים.

הצבעה

בעד הסרת הדיון במילה מפגש מסדר היום – הרוב.

הוחלט להסיר את הדיון בשימוש המילה 'מפגש' מסדר היום.

ג. אישור הודעת הוועד המשותף על מונחים שונים

מ"צ קדרי: אנחנו ניגשים עכשיו לאישור החלק השני של ההודעה למליאה, אישור העניינים שלא נתקבל עליהם ערעור.

א. מונחים שונים

1. טִלְפֹּנָאִי

הוחלט לדבוק במונח טִלְפֹּנָאִי, חבא כמה פעמים במונחי האקדמיה (טלפון, התרפ"ט; טלפונאות, התשי"ז; משרד, התש"ך; קשר ואלקטרוניקה, התש"ל). עם זאת במילה טִלְפֹּן אין פסול מבחינה דקדוקית, ואין האקדמיה מתנגדת לשימוש בה.

2. מִלְקָטָה

במונחי האקדמיה ובמילונים באים שני מונחים לציון 'פינצטה': מִלְקָטָה ומִלְקָטָה. הוחלט לקבוע מִלְקָטָה.

3. תְּצִלִים לעומת צִלִים

הוחלט לקיים את הבחנת המשמעות בין שני המונחים, הנהוג במונחי האקדמיה: צִלִים הוא שם הפעולה (photography), ואילו תְּצִלִים הוא תוצאתה (photograph).

4. מִתְנָה

מִתְנָה – תכנית או יצירה הרשומה בקווים כלליים (layout).
המונח יבוא במקום המונח מִתְנָה, המשמש כמה פעמים במילוני האקדמיה. למשל: מִתְנָה – sketch, draft (מוסיקה, התשט"ו); מִתְנָה – sketch, rough drawing (טכניקה, התש"ו); נָךְ לְמִתְנָה – sketching paper (טכניקה, התש"ו).

5. חִקְרָנָה (של סרט)

במונחי האקדמיה נקבע המונח שְפּוּק לציון play back. מונח מקצועי זה מכוון לאנשי

מקצוע העוסקים בעריכת חומר מוקלט. לצדו נקבע המונח תְּשָׁמָעָה (רק כשמדובר בשיפוק קול).

בנוגע להצגת סרט קולנוע או סרט חוזי (וידאו) מקובל בציבור השימוש בפועל תְּקָרִין ובשם הפעולה תְּקָרְנָה. ועד המינוח סמך ידו על שימוש זה.

6. מְנַחֵלָה

מְנַחֵלָה היא צורת הנסמך של השם מְנַחֵלָה, שהוראתו 'הגוף המנהל'. אין האקדמיה מקבלת את השימוש במְנַחֵלָה כצורת נפרד.

ב. טכנולוגיית המידע (עיבוד נתונים אוטומטי)

1. מְכַתֵּב אֶלֶקְטְרוֹנִי – e-mail letter

2. דף פּוֹתֵחַ – homepage.

מ"צ קדרי: האם יש הערות כלשהן?

מ' אראל: המילה draft מתורגמת כאן מתווה. בדיפלומטיה אנחנו משתמשים בטייטה. למשל באו"ם משמשת draft גם במובן של 'טייטת החלטה המוגשת להצבעה'. האם לא כדאי להוסיף את החלופה טייטה לצד מתווה?

ג' בירנבאום: מדובר בעניין דקדוקי גרידא; הפיכת מְתוּה לַמְתוּה.

ש' אירמאי: בהודעה נאמר שְׁמֵתוּה הוא layout, אולם layout הוא מערך. מתווה הוא sketch.

מ"צ קדרי: רשמנו לפנינו את ההערה. יש הערות נוספות?

א' דותן: גם במונח הראשון מופיע הנוסח "אין האקדמיה מתנגדת לשימוש", ואני חושב שזהו ניסוח לא ראוי. או שאנחנו מאשרים את הדבר או שאיננו מאשרים אותו, אבל 'האקדמיה אינה מתנגדת' איננו סטטוס.

ר' גדיש: האקדמיה קבעה טלפונאי, אך בציבור רווח טֵלְפֶן. פירוש חוסר ההתנגדות הוא שאיננו יוצאים למאבק בטֵלְפֶן.

א' דותן: 'לא לצאת למאבק' איננה החלטה. או לאשר או לדחות או לשתוק – אלה האפשרויות.

מ"צ קדרי: אני מקבל את הערת האד' דותן. יש לנסח זאת אחרת. החלק השני של ההודעה למליאה מאושר אפוא בסייג זה.

ד. מונחים בדיפלומטיה ואישור המילון למונחי הדיפלומטיה

הודעת הוועד המשותף לוועד המינוח ולוועד הדקדוק

המונחים המובאים כאן נדונו בוועד המשותף בכמה ישיבות בעקבות הכנת המילון למונחי הדיפלומטיה לדפוס (המילון אושר במליאה בישיבה רלא, טבת התשנ"ז). לכמה מן המונחים שקבע הוועד התקבלו הערות והן מודפסות באות עבה.

החלטות מיום ז' באייר התשנ"ז:

1. (סדרת) טקסים – ceremonies
2. מַיְמֵי חוֹפִים – coastal water [במקום: מימי חופין]
3. הַנְחִיָּה (מְחַנֶּכֶת) – directive [במקום: הנחיה]
4. מונח נוסף: מְחַלְקָה [לאזור או לנושא מסוים במשרד החוץ]; אֶגְדָּה [בצבא] – division
5. תְּדָרֶת – Eminence [במקום: הוד רוממות]
6. שְׁלִיחַ הָאֶפִּיפִּיור – legate [במקום: שליח, נציג, ציר האפיפיור]
7. מְנַחֵל צָבָאִי – military administration [במקום: ממשל צבאי, שלטון צבאי]
8. חֹק הַשְּׁפִיט הַצָּבָאִי – military justice law, military law [במקום: שיפוט צבאי, משפט צבאי, דיני צבא]
9. פְּלִעֲרָבִיּוּת (לצד פְּרַעֲרָבִיּוּת) – Pan-Arabism
10. רָשׁוּם בְּפִירוֹטוֹקוֹל – on the record
11. לְמַעַן יִרְשָׁם – for the record
12. א' דוֹתָן וי' רַצְהֵבִי בִיקֶשׁוּ לְהוֹסִיף: לְפִירוֹטוֹקוֹל.
13. לא לְרָשׁוּם, לא לְפִירוֹטוֹקוֹל – off the record
14. מונח נוסף: מְתַעֵד; וְדָאִי – on record
15. דָּבֶס הַכֶּתֶר – Royal Duke [במקום: הדוכס הבכיר]
16. בְּדֵלָן – separatist
17. מְתַבְּדֵל – isolationist
18. מונח נוסף: מְטָה; חֶבֶר עוֹזְרִים; סָגֵל – staff
19. תְּמִיכָה פְּסָפִית (של הממשלה או של גוף אחר למפעלים או למסודות לשמירה על מחירים או להבטחת פעילות); סוּבְּסִידָה – subsidy [במקום: תמיכה; מענק]
20. מונח נוסף: הִסְגִּיר – surrender
21. א' דוֹתָן הֵעִיר כִּי יֵשׁ לְהֵאחִיד אֶת הַתְּרֻגּוֹם לְעִבְרִית בִּשְׁנֵי הַמוֹנָחִים 19 ו-20. מונח 19
22. יִהְיֶה אַפּוֹא: הִסְגִּיר; מְסַר [מסירה כפויה, כגון של שלטון]
23. הִסְגָּרָה כְּפוּיָה (של אנשים); מְסִירָה כְּפוּיָה [למשל של שלטון] – surrender
24. מְחַבֵּל, טֶרֶרִיסְט – terrorist
25. מַעֲשֵׂי טֶרֶר; פְּגוּעִים – terror
26. מְדִינַת שְׁלֵטוֹן אֶחָד (לעומת מדינה מְאֻחֶדֶת) – unitary state [במקום: מדינה אחדותית]
27. א' דוֹתָן הֵעִיר שֶׁהַמוֹנָח אֵינוֹ בְּרוּר.
28. אֶכְסָנִיָּה [כגון של ועידה, של משלחות, של שיחות רשמיות] – venue [במקום: מפגש]
29. וֵטוֹ, קוֹל חוֹסֵם; הַחֲלָטָה חוֹסֶמֶת – veto [n.]

26. הקטיל וטו - veto [v.]
27. חסם בהצבעה, הקטיל וטו (בהצבעה) - cast veto [v.]
28. קול מכריע (בהצבעה) [למשל של יו"ר] - casting veto
29. איש סגל - agent, officer
- רקע: שני המונחים מציינים אדם העובד במוסד מסוים בתפקיד ובמקצוע שהם מהותיים לפעילות המוסד (לעומת עובדים אחרים שמקצועם אינו קשור קשר מהותי למוסד האמור, כגון אנשי מנהל, תכנתים, חשבים, מנקים, קלדנים וכיו"ב). הוצע לחדש מונח שיסייע לחבחנה הזאת. עלו הצעות מספר: משרן (מן המילה משרה), סגלאי (מן המילה סגל), איש סגל.
- א' דותן העיר כי המונח שנקבע רחב מדי.**

החלטות מיום כ"ז באלול התשנ"ז:

30. רפובליקה - republic (במקום: קהיליה, רפובליקה)
31. קהילית אוסטרליה - Commonwealth of Australia (במקום: קהיליה, חבר עמים - Commonwealth)
32. מלה במלה - verbatim (במקום: באופן מילולי, מילולית) יימחק: באופן מילולי, מילולית - literally
33. הצהרת התחייבות - pledge (במקום: התחייבות)
34. קבל עליו - undertake [v.] (במקום: התחייבות - undertaking)
35. גבול - boundary (במקום: ספר, גבול - boundary) לצד: ספר, גבול - frontier
36. פניית גשוש - overtures (במקום: גישושים) לצד: גישוש - sounding out [En.], sondage [Fr.]
37. שדר (רשמית) - communication (במקום: שדר; תמסיר)
38. מסר - message (במקום: שדר; מסר)
39. חודעה פומבית - communicate (במקום: חודעה רשמית)
40. מונח נוסף: מתרגמן - interpreter (לצד: מתרגם - translator)
- י' רצהבי הציע שיהיה רק מונח עברי אחד: מתרגם.**

החלטות מיום ט' בכסלו התשנ"ח:

41. הסכם - agreement חוזה - treaty אקונה - convention יימחק: חוזה - contract
42. מקדים [כגון מפה מקדימה] - preemptive (במקום: צעד מנע)
- י' רצהבי טען שהמונח כללי מדי.**
43. אמצעים מונעים - preventive measures (במקום: צעדים מונעים)
44. פעלת עונשין; סנקציה - sanction (במקום: עונש; סנקציה)
45. עצומים - sanctions (במקום: עיצומים, סנקציות)
46. בית משפט צבאי - military court (במקום: בית דין צבאי) לצד בית דין צבאי - court martial
47. זכרון דברים - procès verbal [Fr.], minutes (במקום: זיכרון דברים [מלא], פרוטוקול - procès verbal)

48. זְכָרוֹן דְּבָרִים, פְּרוֹטוֹקוֹל – protocol

49. טָקְס – protocol

במקום: זיכרון דברים, פרוטוקול; טקס – protocol

יימחק: פרוטוקול – verbatim record

מ' אראל ביקש שלא למחוק את המונח verbatim record ולקבוע לו מונח עברי.

verbatim – ראה מס' 32.

יימחק: קיצור זיכרון דברים – procès-verbal [minutes]

מונח נוסף: תְּמָסִיר – handout

• בחחלטה זו ובחחלטה 39 לעיל יש שינוי מקביעה קודמת של האקדמיה בעניין 'תמסיר' – communiqué:

תמסיר [לעיתונות, לרדיו] – news release, press release (ספרנות, חתשלין)

תמסיר [חודעה מטעם גוף רשמי הנמסרת לידיעת הציבור] – communiqué (מנהל ציבורי, חתשכ"ד)

[הערות העורך: לאור השינוי הוצא המונח תְּמָסִיר מן המילון למונחי הדיפלומטיה והועבר למילים בשימוש כללי.]

ר' גדיש: בהכנת המילון לרפוס נתגלעו כמה וכמה עניינים שהצריכו בירור נוסף. הם נידונו בוועד המשותף ונשלחו בהודעה לחברי המליאה. אנחנו מבקשים לדון כעת רק במונחים שנתקבלו עליהם השגות החברים. נשמע תחילה את הערות האד' אראל מהוועדה למונחי הדיפלומטיה על השגות החברים.

מ' אראל: במונח 11 התוספת לפרוטוקול לצד למען יירשם טובה.

ק' כ"ץ: מונח 12 הוא לא לרישום, לא לפרוטוקול. אני רוצה להעיר שמונח 11 יכול אפוא להיות לרישום במקום למען יירשם.

א' אמיר: בתקשורת אנחנו שומעים לייחוס, לא לייחוס, ובאנגלית תרגום הדברים זהה. מדוע לנו שני מונחים כשבאנגלית אחד?

א' אבנר: לרישום, לא לרישום זה on the record, off the record; לייחוס, לא לייחוס זה not for attribution, for attribution. אלה מונחים שונים גם באנגלית.

מ' אראל: במונחים 19–20 יש להוסיף נכנע, כניעה. על מונח 29 – איש סָגֵל חלף officer – הוגשה השגה, אך עודני סבור שזהו המונח המתאים.

מ"צ קדרי: הבעיה היא שאיש סגל אינו יכול לעמוד לעצמו. המונח אינו שלם. ישנם אנשי סגל בתחומים רבים, למשל אנשי הסגל האקדמי, ולכן בדיפלומטיה יש לומר איש סגל דיפלומטי, איש סגל קונסולרי, איש סגל מנהלי, לפי העניין.

מ' אראל: אני מסכים לתוספת.

א' דותן: אני רוצה להעיר שההגדרה אינה נכונה. בדברי הרקע נאמר שאיש סגל מהותי לפעילות המוסד, ואני חושב שזה איננו מדויק.

ר' גדיש: במילון לא תופיע ההגדרה.

מ' אראל: אשר למונח מתורגמן (מס' 40), יש בו צורך. יש הבדל בין מתרגם סתם (translator) ובין מתרגם סימולטני – המתורגמן (interpreter).

מ"צ קדרי: אם כן נשאיר את המונח בלא שינוי.

מ' אראל: במונח 42 קיימת בעיה של ממש. המושג preemptive משמש הרבה. הוא מוכר במיוחד בצירוף preemptive strike – מכת מנע, אך רווח גם בהקשרים אחרים. זו איננה חייבת להיות מכה; זה יכול להיות צעד, מהלך, הצהרה, פנייה וכיו"ב. התרגום מקדים הוא לא רע, אבל חסרה בו המשמעות של 'סגירת הדרך בפני הזולת', וזהו למעשה המוכן באנגלית. לדעתי מנע טוב ממנו.

ר' גדיש: הבעיה הייתה שקודם לכן הוצע למונח 42 preemptive התרגום צעד מנע, ולמונח 43 preventive measures – צעדים מונעים. המונחים היו דומים מדי, ולכן הציע ועד המינוח במקום מנע במונח 42 את מקדים.

ר' אירמאי: בתחום המחשבים משתמשים ב־preemption במשמעות של 'מקדים ומוציא'. preemptive programming הוא 'תכנות המוציא תהליך אחר מהמסלול'. אפשר גם כאן לומר מקדים ומוציא.

ג' גולדנברג: לא הייתי מציע לערב בין שני הדברים רק בגלל התרגום האנגלי המשותף שלהם. בדרך זו אנחנו יכולים להגיע לאבסורדים. אני מסכים שבמקרה דגן מנע מתאים ממקדים. יכול אדם להקדים מכה לפני המכה העיקרית. אלה דברים שונים. חשוב לדעתי להבחין בין 'מקדים' לבין 'מקדים כדי למנוע'. אני מציע אפוא להשאיר את השורש מנ"ע גם במונח 42 וגם במונח 43 ולקבוע כאן מנע.

א' אלוף: גם במשחק הברידג' מוכר המושג הכרזת מנע (preemptive bid).

הצבעה

בעד מנע – רוב

נקבע מנע – preemptive.

מ' אראל: ההבחנה במונח 46 בין בית משפט צבאי ובין בית דין צבאי אינה נהירה לי.

א' אבנר: מבירוריי בוועדה למונחי המשפט עולה שבמקום שהצבא פועל בתור כוח שולט ועל אזרחי המקום להישפט לפני אנשי צבא, מדובר בבית משפט צבאי. לעומת זאת הגוף המשפטי השופט חיילים בעברות משמעת ובעברות אחרות נקרא בית דין צבאי.

מ' אראל: ההערה האחרונה היא על אחד המונחים שמוצע למחוק (אחרי מונח מס' 49): verbatim record. זהו מונח המשמש הרבה באו"ם ובוועידות בין-לאומיות, ונוהגים להבחין בינו ובין summary record. ההבדל חשוב מאוד, ובקשתי היא שהצירוף יופיע במילון כמונח.

מ"צ קדרי: אינני מוצא פסול בהבאת הצירוף פרוטוקול מילה במילה verbatim record במילון.

מ' אראל: על מס' 23 העיר האד' דותן שהמונח מדינת שלטון אחד (unitary state) איננו ברור, והצדק עמו. במילון אבן-שושן מצאתי את שם התואר מֶאֱחָד 'שנעשה מקשה אחת', והוא נראה לי מתאים כאן, מפני שהכוונה למדינה שהשלטון שלה עשוי מקשה אחת, מדינה שאין בה מדינות משנה דוגמת ארצות הברית.

מ"צ קדרי: אם כן, נקבע מדינת שלטון מֶאֱחָד.

א' דותן: ברשותכם יש לי עוד שלוש הערות. במס' 18 באים זה לצד זה תמיכה כספית וסובסידיה. אולם תמיכה כספית היא מושג רחב בהרבה מסובסידיה, וההגדרה אמנם מתאימה לסובסידיה ולא לתמיכה כספית.

ר' גדיש: בין המונחים בא הסימן נקודה ופסיק, המציין שאין הם נרדפים.

מ' אראל: כאשר גוף מסוים is subsidised הכוונה היא שהוא זוכה לתמיכה כספית. במילון לא תופיע ההגדרה, וכך תיפתר הבעיה.

א' דותן: במס' 22 terror באים זה בצד זה מעשי טרור ופיגועים, אך ישנם מעשי טרור שאינם פיגועים. פיגועים אינם terror.

גב"ע צרפתי: ומדוע לומר מעשי טרור ולא טרור סתם?

מ"צ קדרי: נמחק את פיגועים מהמילון, ונשנה את האנגלית: מעשי טרור הם acts of terror.

א' דותן: שאלתי האחרונה היא על מונחים 26-27. המונח העברי הטיל וטו נקבע גם תמורת to veto וגם תמורת to cast veto. מה נכון?

מ' אראל: to veto זה 'לחסום' אבל לאו דווקא בהצבעה; למשל, מושל המסרב לחתום על תקנות חדשות ומטיל וטו. to cast veto זה 'לחסום בהצבעה', וזה מה שנעשה במועצת הביטחון של האו"ם כאשר אחת החברות הקבועות בה מונעת אימוץ החלטה.

א' אמיר: אני מבקש להעיר על מס' 9. במקום כל-ערביות, פן-ערביות אני מציע מילה המקובלת כבר עשרות שנים: עֲרָבָאוֹת.

א' אבנר: זהו מונח שחידש יונתן רטוש.

מ' אראל: מעודי לא שמעתי אותו במשרד החוץ.

מ"צ קדרי: אני מעמיד עניין זה להצבעה.

הצבעה

בעד עֲרָבָאוֹת 1 -

בעד פִּלְ-עֲרָבִיּוֹת, פִּן-עֲרָבִיּוֹת - הרוב

התקבלו פִּלְ-עֲרָבִיּוֹת, פִּן-עֲרָבִיּוֹת - Pan-Arabism.

מ"צ קדרי: אם אין שאלות והערות נוספות, המילון למונחי הדיפלומטיה מאושר בזאת, ובכלל זה כמובן גם השינויים שהכנסנו בו עתה.

אושר המילון למונחי הדיפלומטיה.

ה. פארק תעשייתי או תעשיון

מ"צ קדרי: העניין האחרון המובא להכרעה הועבר אלינו בדחיפות מהוועדה למילים בשימוש כללי. הדחיפות נובעת מהתרבותם המואצת של הפארקים התעשייתיים, והצעת הוועדה היא לקרוא להם תעשיונים.

מ' זמלי: מדוע לא גן תעשייתי?

מ' אזר: היתרון של תעשיון על פני פארק תעשייתי או גן תעשייתי הוא היעדר הדור-משמעות. כשאומרים 'פארק תעשייתי בית שאן', האם זהו שמו של הפארק התעשייתי או שזהו מקומו? הסמיכות 'תעשיון הגליל העליון' פותרת את הבעיה.

ג' גולדנברג: אני רואה חשיבות רבה בשירות הפארק בהקשר של מפעלי תעשייה. הפארק אינו מתאים למרכז התעשייה, וגם הגן אינו מתאים. אולם אני רוצה להעלות את השאלה מדוע יש לקרוא לכל מרכז התעשייה בארץ בשם אחד.

י' מנצור: אני מציע שלא להיחפז לחדש מילים. ראוי לדעתי להמעיט בכך.

א' אמיר: יש קריות חינוך, אפשר אפוא שתהיינה קריות תעשייה או קריות חרושת.

א' דותן: אם יתקבל תעשיון, אציע מסחריון ל'מרכז מסחרי'.

מ' אור: הבקשה הגיעה מוועדת השמות הממשלתית. אין זו יזמת האקדמיה, ואני סבור שאל לנו להתעלם מהבקשה. עובדי הרשויות זקוקים לשם שיכליל את כל הפארקים התעשייתיים; הם רוצים להשתמש בשם עברי, ויש להם הצעה. אם יש לנו הצעה טובה יותר, אנחנו יכולים להציעה, אבל איננו יכולים לדחות את הבקשה.

א' טל: הנושא חשוב, והשתמעויותיו יכולות להיות לאו דווקא לשוניות. כדי לדון בו בכובד ראש אני מציע לדחותו למועד אחר, ולא להחליט בו כעת, בשלהי הישיבה.

מ"צ קדרי: אני מקבל את הצעתו של האד' טל ונועל בזה את הישיבה.

[חצרת העורך: החצעה תעשיון שבה וחועלתה במליאה רנג בשנת התש"ס - ונתקבלה.]